

Nότια Κυνουρία

ο Νησοφιλέστερος προορισμός
της Αναδίκτης Πελοποννήσου

Λεωνίδιο - Leonidio

Τυρός - Tyros

Κοσμάς - Kosmas

South Kynouria

the most popular destination in the Eastern Peloponnese

ΔΗΜΟΣ
ΝΟΤΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ
MUNICIPALITY
SOUTH KYNOURIA

foto ©: Tranas Konstantinos

Το Λεωνίδιο, η πρωτεύουσα του Δήμου, βρίσκεται στην αρχή της κοιλάδας του

Δαφνώνα, κτισμένο στη Βάση των

πανύψηλων κάθετων **κόκκινων Βράχων**. Η κοίτη του χειμάρρου περνά από το μέσο της πόλης σαν μαίανδρος και συνεχίζει να διαρρέει τον κάμπο του καταλήγοντας στη θάλασσα. Έχει χαρακτηριστεί **παραδοσιακός οικισμός**, με σπουδαία αρχοντικά, κάποια

από τα οποία είναι διατηρητέα, όπως ο πύργος του **Τσικαλιώτη**, σήμα κατατεθέν της πόλης, ο πύργος του **Πολυτίμου**,

του **Ζωγράφου**, του **Χατζηρούδη** κ.λπ.

Είναι η πατρίδα του ζωγράφου **Βαρβέρη**, του **Τσούχλου**, του ποιητή **Ουράνη**, του **Σαραντάρη**, της **Ψαρά** κ.ά. Είναι η πατρίδα πολλών αγωνιστών του '21, αλλά και των αγωνιστών του **ελληνο-ιταλικού αγώνα**.

Είναι η συνέχεια και η διάδοχος της μπέρας πόλης των Τσακώνων, του Πραστού. Οι

κάτοικοι του είναι κυρίως **Τσάκωνες**, με έντονα ανεπτυγμένο το θρησκευτικό

συναίσθημα. Εντυπωσιακό είναι το Πάσχα, τόσο που ο Δημήτρης Ψαθάς έγραψε κάποτε: «Καρναβάλι στην Πάτρα και Πάσχα μόνο στο Λεωνίδιο».

Leonidio, the capital of the Municipality, lands on the top of Dafnona valley, built on the feet of the towering, vertical red rocks. The streambed passes through the center of the town as a meander and continues to flow through the valley into the sea. The town has been characterized as a **traditional** resort, including its great mansions, some of which are preserved, like the **Tsikaliotis'** tower - the trademark of this town, **Polutimos'** tower, **Zografou's** tower, **Chatziroudis'** and so on. Leonidio is the home town of the painter Varveris, of Tsouchlos, of the poet Ourani, of Sarantari and Psara etc. It's the home town of many heroes of 1821 revolution as well as many fighters of the Greek-Italian war. It is the successor and the offspring of Tsakonians mother town, Prasto. Its residents are mostly Tsakonians, with highly developed their religious sentiment, enough for Demetris Psathas to write once : "To celebrate carnival go to Patra, and Easter only in Leonidio".

Αρχιτεκτονική - Architecture

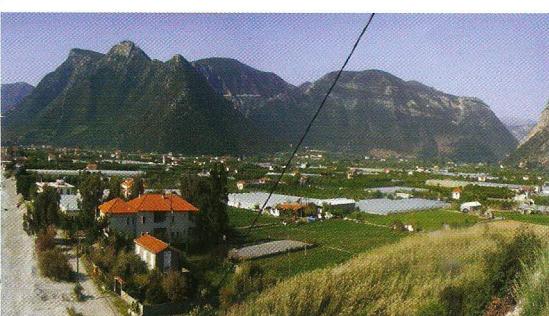

foto ©: Tranas Konstantinos

Είναι παραδοσιακός οικισμός, με ιστορικά διατηρητέα μνημεία, αρχοντικά και πύργους που έχουν χτιστεί πριν από το **1800 μ.Χ.** και νεοκλασικά των μέσων του 19ου αιώνα. Τα δίπατα και τρίπατα αρχοντόσπιτα με τις πλακόστρωτες και βοτσαλωτές αυλές, τα όμορφα κεραμοσκέπαστα χαριάτια, τους υψηλούς πέτρινους ασβεστωμένους μαντρότοιχους και τα σκαλιστά και ζωγραφισμένα ταβάνια, δίνουν στον επισκέπτη μια πρώτη γεύση της τσακώνικης αρχιτεκτονικής. Στο Λεωνίδιο σήμερα σώζονται τρία από τα μεγαλοπρεπέστερα προεπαναστατικά μνημεία της Πελοποννήσου. Ο πύργος του **Τσικαλιώτη** (1808) και το αρχοντικό του **Πολυτίμου** (1816) είναι διατηρητέα μνημεία. Το τρίτο σημαντικό κτίριο είναι το αρχοντικό **Κατσικογιάννη** (1807), που βρίσκεται στη Βόρεια άκρη του οικισμού. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και ο πύργος **Χατζηρούδη**.

It's a traditional town with historical preserved monuments, mansions and towers, built even before 1800 a.D., as well as neoclassical pointed in the mid of 19th century. The two and three-stories mansion houses, with their stone paved and pebbled courtyards, the beautiful tile-roofed verandas, their tall, stone, whitewashed yard walls, along with the sculptured and painted ceilings, give to the visitor a first impression of the Tsakonian architecture. In Leonidio nowadays are located three of the most glorious and magnificent, pre-revolutionary Peloponnesian monuments. The **Tsikaliotis'** tower (1808) and the **Polutimos'** mansion (1816) are preserved monuments. The third significant building is the **Katsikogiannis'** mansion (1807), which lands on the north edge of the town. Also, **Chatziroudis'** tower is very interesting.

Ο κάμπος του Λεωνίδιου παράγει τα πάντα, **εσπεριδοειδή, ελιές, ντομάτα, μαρούλι, και** άλλα **κηπευτικά**. Χαρακτηριστικό όμως προϊόν της περιοχής είναι η **μελιτζάνα**, που είναι πιο γλυκιά από άλλες ποικιλίες, κυρίως λόγω μικροκλίματος και εδάφους, και φημίζεται ως η πιο εύγευστη στην Ελλάδα. Η τσακώνικη μελιτζάνα του Λεωνίδιου έχει κατοχυρωθεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ως προϊόν **Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.)**.

Leonidio's plain produces everything. Starting from **citrus trees, olives, tomatoes, lettuce** and many other **garden vegetables**. However, the most characteristic product of the area is the **eggplant**, which is sweeter than other varieties, mostly due to the soil microclimate, and it's well known as the most delicious eggplant in Greece. The "Tsakonian eggplant" of Leonidio has been recognized by EU as **Protected Designation of Origin (PDO)**.

φωτο:Tranas Konstantinos ©

φωτο:Tranas Konstantinos ©

Πλάκα - Plaka

Στα 4 χλμ. από το Λεωνίδιο Βρίσκεται το επίνειο της πόλης, η **Πλάκα**. Το σημαντικότερο κέντρο της νότιας Κυνουρίας κατά την αρχαιότητα, οι **Πρασιές**, τοποθετούνται πάνω από το λιμάνι της Πλάκας, στο λόφο του **Αγίου Αθανασίου**. Μικρό, ήσυχο λιμάνι, καλοφτιαγμένο, στο οποίο Βρίσκουν καταφύγιο μικρά, αλλά και μεγαλύτερα σκάφη. Στην οργανωμένη παραλία πίσω από το λιμάνι, θα βρείτε beach bars. Στα ενοικιαζόμενα δωμάτια και ξενοδοχεία του οικισμού θα νιώσετε την αυθεντική τσακώνικη φιλοξενία. Οι γραφικές ταβέρνες στο λιμάνι, σας περιμένουν μετά το μπάνιο ή τη βόλτα σας στον πεζόδρομο.

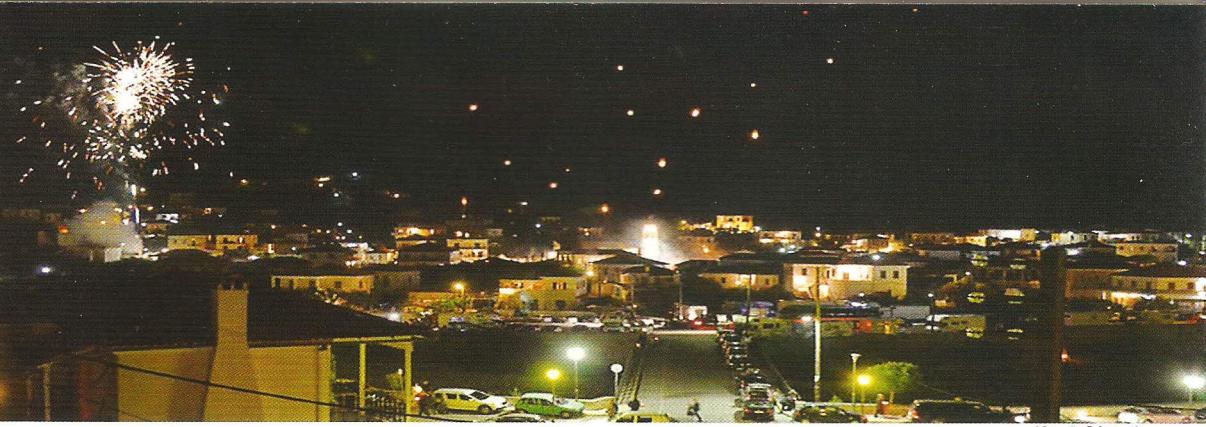
About 4 km from Leonidio, lies the town's seaport, **Plaka**. **Prasies**, the most significant center of South Kynouria during ancient times, is located over Plaka's port, on **St. Athanasios hill**. It's a small, quiet harbor, well-built so that it can provide shelter for small and larger crafts. On the organized beach behind the harbor, you can find a beach bar, providing sun beds and umbrellas. In the rent rooms and hotels of the town, you will feel the authentic Tsakonian hospitality. The picturesque taverns along the harbor wait for you, after your swim or your nice walk through the pedestrian walkway.

φωτο:Tranas Konstantinos ©

φωτο: Ntina Brizelaki ©

φωτο: Ντίνα Βιτζέλαιο ©

Πάσχα Λεωνίδιο - Easter Leonidio

Μοναδικός είναι ο τρόπος με τον οποίο γιορτάζεται το Πάσχα στο Λεωνίδιο. Όλες οι ενορίες συναγωνίζονται κάθε χρόνο για τον ομορφότερο **Επιτάφιο**, των οποίων η περιφορά συναντάται στο κέντρο της πόλης, όπου ψάλλουν όλοι μαζί κοινή δέοση. Ο εορτασμός στο Λεωνίδιο κορυφώνεται το Βράδυ της Ανάστασης, με την κατασκευή και ανύψωση **πολύχρωμων αερόστατων** που φωτίζουν εντυπωσιακά τον τσακώνικο ουρανό, έθιμο μοναδικά φαντασμαγορικό. Την Κυριακή του Πάσχα το απόγευμα, κατά την τελετή της Αγάπης, στο Λεωνίδιο, γίνεται η **ανάγνωση του Ευαγγελίου** στην τσακώνικη διάλεκτο.

Easter celebration in Leonidio is a unique experience. All the parishes compete each-other every year for the most beautiful **Epitaph**, whose procession is met in the town's center, where they chant all together a common Prayer. The celebration's peaks in Leonidio is on the night of Resurrection, when the construction and the elevation of **colorful hot-air balloons** takes place, lightening gratefully the Tsakonian sky, a uniquely spectacular custom. On Easter Sunday afternoon, during the Ceremony of Love in Leonidio, the reading of the **Gospel is made in the Tsakonian dialect**.

φωτο: Ντίνα Βιτζέλαιο ©

φωτο: Ντίνα Βιτζέλαιο ©

Φεστιβάλ Τσακωνιάς, Γιορτή Μελιτζάνας - Tsakonian & Eggplant Festival

Αρχές Ιουλίου, στα σοκάκια της πόλης, ορχήστρες, παίζοντας μουσικές από όλο τον κόσμο, συμμετέχουν στο φεστιβάλ Τσακωνιάς «**Μελιτζάζ**». Στο λιμάνι της Πλάκας ο Δήμος, με τη συμμετοχή των τοπικών συλλόγων, διοργανώνει, την τελευταία εβδομάδα του Αυγούστου, γιορτή αφιερωμένη στην **τσακώνικη μελιτζάνα Λεωνίδιου**. Η γιορτή περιλαμβάνει διαγωνισμό φαγητού με βάση τη μελιτζάνα, μπουφέ με εδέσματα και μουσικό πρόγραμμα με χορούς από τοπικούς συλλόγους. Επίσης, πωλούνται παραδοσιακά τσακώνικα προϊόντα από ντόπιους παραγωγούς, με κυρίαρχο το γλυκό μελιτζανάκι.

Early in July, on the town alleys, you will see bands playing music from all over the world, during their participation in the **Festival Tsakonias – Melijazz**. On Plaka's seaport, during the last week of August, the Municipality with the contribution of local clubs, organizes a feast dedicated to the **Tsakonian Eggplant of Leonidio**. The feast includes a food contest – with the eggplant being the basic ingredient, buffet with many delights, as well as musical shows with dances by the local clubs. In addition, there are many local farmers that sell traditional tsakonian products, dominated by Eggplant sweet.

Είναι μια από τις πιο παλιές ναυτικές πολιτείες της ανατολικής Πελοποννήσου και οι κάτοικοι του Τυρού είναι άρρεντα συνδεδεμένοι με τη

Θάλασσα και τη ναυτοσύνη, συνεχίζοντας μια μακραίων παράδοση. Απλώνεται νωχελικά στην πλαγιά του Βουνού και φθάνει έως τη

Θάλασσα, καταλήγοντας σε ένα θαυμάσιο κόλπο με μια παραλία δύο χιλιομέτρων πάνω στο κύμα, όπου κάνοντας τον περίπατο σου, ρουφάς το θαλασσινό αγέρι. Είναι ένα ταχέως αναπτυσσόμενο **τουριστικό θέρετρο** που όλο και

περισσότεροι Έλληνες και Ευρωπαίοι προτιμούν για τις διακοπές τους, για να χαρούν τις καθαρές

παραλίες στα **18χλμ. της ακτογραμμής**. Ο επισκέπτης θα βρει ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα

δωμάτια όλων των κατηγοριών, εμπορικά καταστήματα, εστιατόρια και καφέ-μπαρ για όλα τα γούστα. Οι **τρεις ανεμόμυλοι** που βρίσκονται στην κορυφή του βράχου, Βουτάνε απότομα στη

Θάλασσα, στο νότιο άκρο του λιμανιού, το οποίο, μετά την πρόσφατη προέκτασή του, μπορεί να φιλοξενήσει και μεγαλύτερα σκάφη, των οποίων τα κατάρτια το ομορφαίνουν και του δίνουν μια νησιωτική νότα.

It is one of the ancients naval states of Eastern Peloponnesus, and the residents of Tyros are inextricably bounded to the **sea and the naval profession**, keeping on a long tradition. It lies indolently on the slope and reaches the sea at a wonderful bay, with a beach 2 km long just on the waves, where you can take a nice walk breathing the sea breeze. It's a rapidly developing tourist resort, that every year many more **Greek and European tourists prefer for their vacation**, in order to enjoy the clean beaches of the 18 km long coastline. The visitors will find here hotels and rent rooms of all categories, malls, restaurants and cafe-bars for any taste. The three windmills located on the top of the rock, steeply dip into the sea on the southern end of the harbor, which, after its recent extension is able to shelter even larger crafts, whose masts beautify the place and give a nice, islander touch.

φωτο: Tasos Manousos ©

Ιστορικά - History

Ο Τυρός έχει πάρει το όνομά του από τον **Απόλλωνα Τυρίτα**, ο οποίος και λατρευόταν στην περιοχή. Στη

θέση που είναι σήμερα κτισμένο το ξωκλήσι του προφήτη Ηλία, στον ομώνυμο λόφο, στα Μέλανα, βρίσκονται τα **ερείπια** ενός ναού αφιερωμένου στον αρχαίο θεό. Πρόσφατες ανασκαφές στην περιοχή

Σοχά στο οροπέδιο Παλαιόχωρα Τυρού, έφεραν στο φως αρχαίους τάφους **μυκηναϊκής εποχής**.

Επίσης, στο οροπέδιο και σε υψόμετρο 680 μ. βρίσκεται το **σπηλαιοβάραθρο Δέρσιος**, γνωστό από την αρχαιότητα, το οποίο τα τελευταία χρόνια εξερευνάται από Έλληνες και ξένους σπηλαιολόγους.

Ψηλά, επάνω από το σημερινό λιμάνι, σώζονται τα θεμέλια του **κάστρου** και περιμετρικά στο λόφο αλλά και έως την παραλία του Λυγερία βρίσκουμε ίχνη αρχαίων κάβων.

Tyros is called after **Apollonius Tyrita**, who was worshiped in this area. At the spot where the chapel of Prophet Elias is built on the homonymous hill in Melana, are found remains of a temple dedicated to the **ancient God**. Recent excavations in Socha area at the plateau of Paliochora Tyriou, revealed ancient tombs of the Mycenaean period. In addition, at the same plateau and about at an altitude of 680m, it is located the **Dersios cavern**, famous from the ancient times and lately being explored by Greek and foreign speleologists. High above the current harbor, there are preserved the underpinning of the "Castle" around the hill, but also down the beach of Lygeria there exist traces of ancient docks.

Πάσχα Τυρός

Ξεχωριστό ενδιαφέρον για τον επισκέπτη παρουσιάζουν τα έθιμα της Λαμπρής στη Ν. Κυνουρία και ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο γιορτάζεται το Πάσχα. Στον Τυρό η **περιφορά του Επιταφίου** γίνεται κατά μήκος της παραλίας,

με **συνοδεία ψαροκάικων**. Το βράδυ της Ανάστασης, από νωρίς, ρίχνονται στη θάλασσα **χιλιάδες κεριά**, που φωτίζουν τον όρμο και συμβολίζουν τις χαμένες ψυχές των **Τσακώνων ναυτικών και ψαράδων**, ενώ την Ανάσταση οι Τσάκωνες πυρπολητές καίνε τον **Ιούδα** μέσα στη θάλασσα, πάνω σε ειδική σκεδία. Την Κυριακή του Πάσχα το απόγευμα, κατά την τελετή της Αγάπης, γίνεται η ανάγνωση του Ευαγγελίου στην τσακώνικη διάλεκτο.

- Easter Tyros

The visitor will find really interesting the customs of Easter Sunday in S.Kynouria and the unique way they celebrate Easter. In Tyros, the **Epitaph procession** takes place along the beach accompanied by fishing boats. Early in the evening of Resurrection candles are spread in the sea, lightening the cove, as a symbol of the **lost souls of Tsakonian salesmen and fishermen**, while for the Resurrection the tsakonian fire ships "**burn Judas**" in the sea, on a special float. On Easter Sunday afternoon, during the Love Ceremony, the reading of the **Gospel** is made in the **Tsakonian dialect**.

Kρυονέρι - Kryoneri

Εκτεταμένος όρμος, καθαρά νερά και βότσαλα σας περιμένουν να απολαύσετε το μπάνιο σας. Στην οργανωμένη παραλία θα βρείτε beach bars, ταβερνάκια, αλλά και καταλύματα για τη διαμονή σας.

An extended bay, with clear waters and pebbles, is waiting for you to enjoy your swim. At the organized beach you will find a beach bar, small taverns and also nice accommodation for your vacations.

Τσέρφο - Tserfo

Ακολουθώντας το μονοπάτι από τον κεντρικό δρόμο, συναντάμε μια όμορφη, πολύχρωμη παραλία με μικρά βότσαλα και καθαρά, διαυγή νερά. Θα βρείτε όμορφες ταβέρνες και προσεγμένα καταλύματα για τη διαμονή σας.

Following the narrow road from the main street, you will discover a wonderful and colorful beach, with small pebbles and clear, limpid waters. On the beach you will find nice taverns and well-kept accommodation.

Ζαρίτσι - Zaritsi

Παραλία με βότσαλο, πεντακάθαρα νερά και εύκολη πρόσβαση από τον κεντρικό δρόμο

Χαρακτηριστικό το εκκλησάκι του Αγίου Χριστοφόρου. Για την εξυπηρέτηση των παραθεριστών,

θα βρείτε κάμπινγκ, ενοικιαζόμενα δωμάτια, ξενοδοχείο και ταβέρνες.

A nice beach with pebbles, purified waters and easy to reach from the main road. The chapel of St. Christopher is a characteristic spot of the area. In order to serve the vacationers, there are many rent rooms, hotels, camping areas as well as taverns around.

Τηγάνι - Tigani

Η παραλία είναι οργανωμένη, με φωτισμό, εύκολη πρόσβαση, χώρους στάθμευσης, αποδυτήρια, ντουζιέρες και γήπεδο beach volleyball. Ξενοδοχείο, ταβέρνες, beach bar και επιχείρηση ενοικίασης κανό & θαλάσσιου ποδίνατου σας περιμένουν για να περάσετε ευχάριστες στιγμές.

The beach is organized, with energy light, easy to reach, plenty of parking space, changing rooms, showers, even a beach volleyball court. Many hotels, taverns, a beach bar and a canoe & marine bikes rental are waiting for you to enjoy the best of your swim.

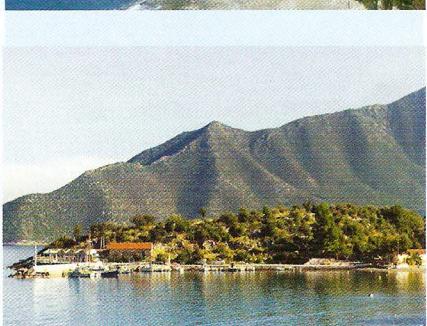
Λυγεριά - Ligeria

Η παραλία του Λυγεριά βρίσκεται μετά τον όρμο του Τυρού και χωρίζεται από αυτόν από το Βράχο με τους ανεμόμυλους. Η πρόσβαση είναι εφικτή με βάρκα ή από μονοπάτι από τον κεντρικό δρόμο. Τα καθαρά νερά της προσφέρονται για υποβρύχιες αναζητήσεις, ενώ οι βράχοι κάτω από τους ανεμόμυλους της προσδίδουν άγρια ομορφιά.

Ligeria beach is located behind Tyros bay, separated by the rock with the windmills. It is accessible by boat or through a footpath from the main road. Its clear waters are splendid for underwater discoveries, while the rocks below the windmills add a sense of wild beauty.

Beaches

South Kymouria

Λιβάδι - Livadi

Η παραλία απλώνεται μπροστά στον ομώνυμο ψαράδικο οικισμό. Έχει πεντακάθαρη νερά και πανέμορφο φυσικό περιβάλλον. Υπάρχουν ενοικιαζόμενα δωμάτια και ταβέρνες στις οποίες ο επισκέπτης μπορεί να γευθεί φρέσκο ψάρι.

The beach lies in front of the homonymous fishing town. The waters are crystal clear and the natural environment is magnificent. There are many rent rooms as well as taverns where the visitors can taste fresh fish.

Σαμπατική - Sampatiki

Η παραλία της Σαμπατικής εντυπωσιάζει με το γραφικό λιμανάκι και τον όμορφο μικρό οικισμό της με ενοικιαζόμενα δωμάτια. Οι ταβέρνες περιμένουν να σας σερβίρουν φρέσκο ψάρι από τους ντόπιους ψαράδες. Απέναντι, Βρίσκεται η μικρότερη παραλία του θυόπουστου.

Sampatiki beach, with its picturesque harbor and the beautiful, small village with rent rooms. The taverns await to serve you fresh fish by the local fishermen. Faced ahead there is the smallest beach of Thiopavstos.

Λάκκος - Lakkos

Στην οργανωμένη παραλία πίσω από το λιμάνι της Πλάκας, θα βρείτε beach bars που διαθέτουν ξαπλώστρες και ομπρέλες. Στα ενοικιαζόμενα δωμάτια, τα ξενοδοχεία και τις ταβέρνες του οικισμού, θα νιώσετε την αυθεντική τσακώνικη φιλοξενία.

On the organized beach, behind the Plaka's harbor, you will find a beach bar that provides you with sun beds and umbrellas. In the rent rooms, hotels and at the village taverns you will feel the authentic tsakonian hospitality.

Πούλιθρα - Poulihra

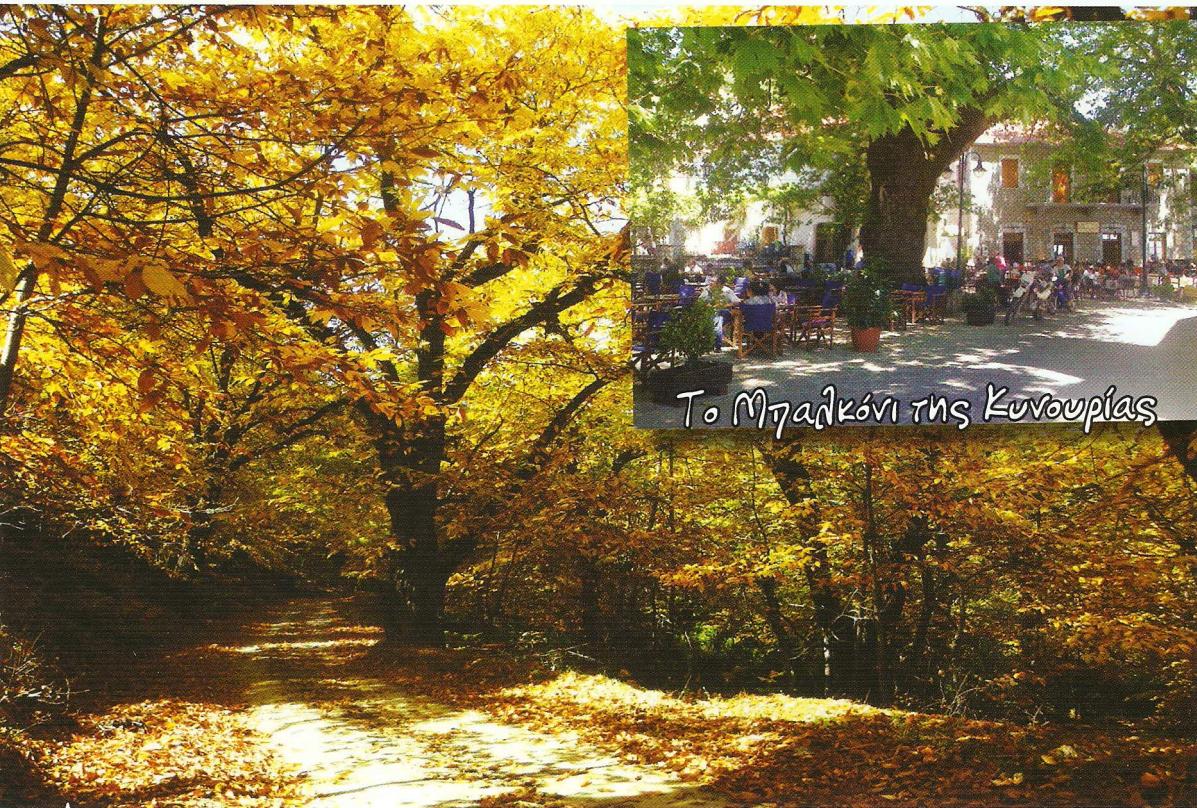
Τα Πούλιθρα υπόσχονται μια απολαυστική διαμονή σε ένα από τα πολλά ενοικιαζόμενα ξενοδοχεία, δωμάτια ή διαμερίσματα. Έχουν όμορφη βοτσαλώτη παραλία με πεντακάθαρη θάλασσα. Στην άκρη του χωριού υπάρχει γραφικό λιμανάκι στο οποίο, όπως και σε όλο τον παραλιακό δρόμο, θα βρείτε ταβερνάκια, καθώς και καφέ-μπαρ για το ποτάκι σας.

Poulihra village promises you an enjoyable stay at one of the many hotels, rent rooms or apartments. It has a beautiful pebbled beach with crystal clear waters. On the edge of the village, there is a small picturesque harbor, where you can find, as through the whole way on seaside, nice taverns, as well as cafes and bars to enjoy your drink.

Φωκιανός - Fokianos

Η παραλία του Φωκιανού είναι ένας απάνεμος όρμος, με ψηλό βοτσαλάκι, φυσικό καταφύγιο για τα σκάφη, τα οποία θα δείτε να αγκυροβολούν στα ανοικτά, απολαμβάνοντας τα καταγάλανα ήρεμα νερά. Εδώ λειτουργούν ταβέρνες και ενοικιαζόμενα δωμάτια.

Focianos beach, a sheltered bay with fine pebbles, is a natural shelter for the crafts, which you will see anchoring in the open sea, enjoying the quiet blue waters. Taverns and rent rooms are open to serve you.

Το Μηαλκόνι της Κυνουρίας

φωτο:Α.Αγλαμίδη

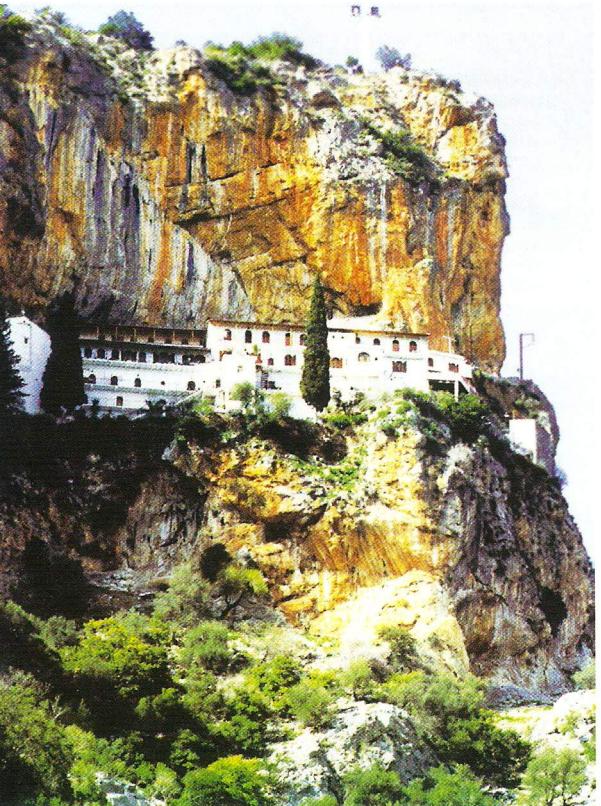
Ο Κοσμάς είναι κτισμένος στις νοτιοανατολικές παρυφές του Πάρνωνα, σε υψόμετρο 1.150μ., μέσα στα έλατα και στις καστανιές. Τα όμορφα έλατοδάσος του με τους διάσπαρτους και σπάνιους δενδροκέδρους, αλλά και το καστανοδάσος του, σου πάίρνουν το νου και την καρδιά, αφήνοντας μέσα σου μια νοσταλγική γλυκιά ζεστασιά, ενώ η θέα στο Σαρωνικό στο βάθος, ξεκουράζει τη ψυχή και γαλπινεύει το βλέμμα. Η κεντρική πλατεία του χωριού, σκεπασμένη με θεόρατα πλατάνια (που φυτεύτηκαν το 1883), με γραφικά καφενεία, ταβέρνες και με μαγευτική θέα, είναι πανέμορφη. Στο κέντρο της δεσπόζει η ωραία εκκλησία των Αγίων Αναργύρων. Πίσω από το ιερό της εκκλησίας, τρεις όμορφες κρήνες χύνουν αδιάκοπα τα νερά τους. Τα σπίτια του χωριού είναι πετρόκτιστα και άκολουθούν την τοπική, παραδοσιακή αρχιτεκτονική. Ο Κοσμάς είναι επίσης ονομαστός για τα ντόπια κρεατικά και το μέλι τοπικής παραγωγής.

Οι δύο διαδρομές, από το Λεωνίδιο προς τον Κοσμά και από τον Κοσμά προς το οροπέδιο του Πάρνωνα, θεωρούνται από τις ομορφότερες ορεινές διαδρομές της Ελλάδας.

Kosmas village is built on the southeastern outskirts of Parnona, at an **altitude of 1150m**, among firs and chestnut trees. Its magnificent fir forests with the scattered cedar trees, as well as its chestnut forest take your breath away, thrill your mind and heart, leaving you a nostalgic sweet warmth, while wandering Saronicos view, which will relax your mind and calm your eye. The central square of the village, roofed by huge plane trees (**planted in 1883**), with picturesque cafes and taverns, all having a breathtaking view, is amazing. At the centre stands the nice church of **St. Anargyron**. Behind its temple, three beautiful fountains shed their waters constantly. The village houses are built with stone and stick to the local **traditional architecture**. Kosmas is also famous for its local products such as meat and its locally produced honey.

The two routes from Leonidio to Kosma and from Kosma to Parnona plateau, are considered to be the most amazing mountain trails of Greece.

Μοναστήρια - Monastery

Παναγία Έλιωνα - Panagia Eliona

Η Μονή βρίσκεται 17 χλμ. από το Λεωνίδιο, στο δρόμο για τον Κοσμά. Δημιουργοί και πρώτοι μοναχοί της Μονής ήταν ο Καλλίνικος και ο Δοσίθεος, που σφαγίστηκαν από τους Τούρκους. Λόγω της ακμής της Μονής, το Οικουμενικό Πατριαρχείο την ανακήρυξε Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή και έλαβε προνόμια και αφιερώματα, αλλά και την υποχρέωση να καταβάλλει φόρο κάθε χρόνο στο Πατριαρχείο. Το 1809, πάνω στον παλιό ναό κτίστηκε ο σημερινός ναός, που εορτάζει στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Δεν έχει αγιογραφίες, αλλά το σκαλιστό τέμπλο του από ξύλο καρυδιάς είναι ένα κόσμημα. Οι εικόνες του τέμπλου είναι έργα τέχνης ονομαστών ζωγράφων.

The Abbey is located 17 km away from Leonidio, on the way to Kosmas. Founders and the first monks of the Abbey were Kallinikos and Dositheos, slaughtered by the Turks. Due to the prosperity of the abbey, the Ecumenical Patriarchate nominated it as Patriarchal and Stavropegic, gaining privileges and special tributes, but also having the obligation to pay taxes to the Patriarchate every year. In 1809, above the old temple was built the current church, that celebrates the Assumption of Virgin Mary. It contains no hagiographies, however its carved alter screen made of walnut wood is a real jewelry. The icons of the alter screen are pieces of art of great painters.

Άγιος Νικόλαος Σίντζας St. Nikolaos Sintzas

Η μονή Αγ. Νικολάου Σίντζας έχει κτιστεί μέσα σε σπηλαιώδεις κοιλότητες. Μία μεγάλη συκιά στη σπηλιά αποτελούσε, κατά την παράδοση, σημάδι πως εκεί υπήρχε το ιερό τέμενος όπου ανατράφηκε ο Διόνυσος. Σύμφωνα με την παράδοση, το μοναστήρι ονομάστηκε έτσι από την τσακώνικη απόδοση της συκιάς (συκιά=σύντζα).

St. Nicolas Sintzas Abbey is built inside cavernous cavities. A tall fig tree in the cavern was considered, according to the myth, as a sign that there was the sacred temple where Dionysos was raised. According to the tradition, this monastery took its name after the tsakonian word for fig tree = "sintza".

Μονή Αγ. Νικολάου Καρυάς Ag. Nikolaos Karias

Παλιό ανδρικό μοναστήρι, αφιερωμένο στον Άγιο Νικόλαο, βρίσκεται ανάμεσα στο Λεωνίδιο, τον Πραστό και τον Τυρό. Αποτελεί ένα σύνολο από διώροφα και τριώροφα κελιά, με το καθολικό στο κέντρο. Είναι το πιο παλιό τσακώνικο μοναστήρι.

An old men-only monastery, dedicated to St. Nicolas, located between Leonidio, Prasto and Tyros. A block of two and three-stories cells with the catholic in the middle. It is the oldest tsakonian monastery.

Λαιογραφικό μουσείο τσακώνικης ιστορίας στα Μέλανα - Tsakonian Folklor museum at Melana

φωτο: Κ. Ντουζένης ©

Τσακωνιά ονομάζεται η περιοχή της νοτιοανατολικής Κυνουρίας που εκτείνεται από τις ανατολικές υπώρειες του Πάρνωνα έως τον Αργολικό κόλπο. Το Λεωνίδιο είναι η πρωτεύουσα της Τσακωνιάς. Οι Τσάκωνες είναι απόγονοι εκδωρισθέντων **Λακώνων**. Ο Τσάκωνες διακρίνονται σε όλη την ιστορική διαδρομή τους για την περιφάνια και το αδούλωτο φρόνημά τους. Αναφέρονται συχνά από τους Βυζαντινούς συγγραφείς. Κατά τον Κωνσταντίνο Πορφυρογέννητο (10^{ος} αι. μ.Χ.), το **Βυζάντιο** χρησιμοποιούσε τους Τσάκωνες για τη φύλαξη των φρουρίων. Αυτή η δραστηριότητα κράτησε μέχρι την κατάλυση της αυτοκρατορίας, οπότε σημειώθηκε μία ευρεία μετανάστευση Τσακώνων σε ευρωπαϊκές χώρες, όπου διακρίθηκαν ως έμποροι. Έχουν τις δικές τους **παραδόσεις, έθιμα, τραγούδια, χορούς και μιλούν τη δική τους διάλεκτο, την τσακώνικη**. Περιοχές με τσακώνικο πληθυσμό είναι το Λεωνίδιο, ο Τυρός, τα Σαπουνακάικα, τα Μέλανα, ο Άγιος Ανδρέας, ο Πραγματευτής, η Βασκίνα, το Λιβάδι, η Σαμπατική, ο Πραστός, η Σίταινα και η Καστάνιτσα.

Tsakonia is called the area of Southeastern Kynouria, covering the territory from the eastern foothills of Parnonas down to the Argolic bay. Leonidio is the capital city of Tsakonia. The Tsakonians are descendants of the Ekdorian **Laconians**, and well known through their history for their pride and their unconquered morale. They are often mentioned by Byzantium writers : According to Constantine Porphyrogennetos (10th cent. A.D.), **Byzantium** used Tsakonians as guardians for the forts. This activity continued until the abolition of the empire, when Tsakonians migrated widely to European countries, where they succeeded as traders. They have their own **tradition, customs, songs and dances, even their own tsakonian dialect**. Some of the areas with tsakonian populations are Leonidio, Tyros, Sapounakaika, Melana, St. Andreas, Pragmatevtis, Vaskina, Levadi, Sampatiki, Prastos, Sitena and Kastanitsa.

Ενδυμασία - Costume

Η τσακώνικη φορεσιά έχει κύριο χαρακτηριστικό τον **τζουμπέ** (το μακρύ, πλούσιο, εξωτερικό ένδυμα).

Τη φορεσά συμπλήρωναν πολύτιμα μεταξωτά, βελούδινα και μάλλινα υφάσματα, που διέφεραν ανάλογα με την οικονομική κατάσταση. Οι γυναίκες που φορούν το κόκκινο **ζιπούνι-τζουμπέ** ονομάζονται **Τζουμπελούδες**.

Χορός - Dancing

Ο τσακώνικος χορός είναι κλειστός και χορεύεται με το δεξί χέρι του δευτέρου κάτω από το αριστερό του πρώτου, με τα δάκτυλα σταυρώτα και σφιγμένα. Η προέλευση του χορού έχει προκαλέσει πολλές ερμηνείες. Η πρώτη άποψη υποστηρίζει ότι ο χορός αναπαριστά την προσπάθεια του **Θησέα** να βγει από το λαβύρινθο. Η δεύτερη άποψη υποστηρίζει ότι αναπαριστά τη νικηφόρα πάλη του **Απόλλωνα** με το φίδι, τον **Πύθωνα**, στους **Δελφούς**.

Διάλεκτος - Dialect

Λόγω της γεωγραφικής απομόνωσης του τόπου, οι Τσάκωνες διατήρησαν πολλά στοιχεία της λακωνικής-δωρικής διάλεκτου, μαζί με επιδράσεις από την κοινή ελληνική γλώσσα. Σήμερα γνωρίζουν λίγο έως πολύ να τη μιλούν λιγότεροι από **2.000 κάτοικοι** της Τσακωνιάς, οι περισσότεροι πλικιώμενοι. Στο **Γυμνάσιο** του Τυρού, τα Τσακώνικα διδάσκονταν έως το **1997**.

Παράδοση - Traditional

Κάθε Σεπτέμβριο στο λιμάνι του Τυρού γίνεται η γιορτή των **ναυτικών της Θάλασσας και των ψαράδων**. Ο Τυρός διατηρεί αδιάλειπτα ναυτική παράδοση 2.500 χρόνων. Στα **Μέλανα**, τέλος Ιουλίου, ο τοπικός πολιτιστικός σύλλογος, με την αρωγή του Δήμου, πραγματοποιεί **γιορτή αφιερωμένη στο μέλι και στη διατροφική αξία του**. Για τους επισκέπτες η γιορτή περιλαμβάνει κεράσματα από μέλι και γιαούρτι, γλυκά παρασκευασμένα με μέλι, αλλά και έκθεση τσακώνικων υφαντών, πλαισιώνοντας έτσι τις εορταστικές εκδηλώσεις.

The traditional Tsakonian costume has as main characteristic the "tzoumpé" (a long rich outer garment). The costume was enriched by valuable silk, velvet and wooden textiles, that differ depending on everyone's financial status. Women who wear the red zipouni - tzoumpes are called "Tzoumpeloudes".

Χορός - Dancing

The traditional Tsakonian dance is closing and is danced with the right hand of the second dancer below the left hand of the first, with the fingers crossed and clenched. The origin of this dance has caused many interpretations. The first opinion considers that the dance represents the effort of **Theseus** to get out of the Labyrinth. A second version has it that it represents the victorious struggle of **Apollo** with the snake **Python** on Delphi.

Due to the geographical isolation of the territory, Tsakonians maintained many elements of the Laconian – Dorian dialect, along with influences by the common Greek language. Nowadays, there are about **2.000 residents** of Tsakonia more or less that can speak the tsakonian dialect, and most of them elderly. At Tyros High School the Tsakonian dialect was taught until **1997**.

Παράδοση - Traditional

Every year on September, at Tyros harbor the feast of **salesmen and fishermen** takes place. Tyros consistently maintains a **nautical tradition of 2.500 years old**. In Melana on end of July, the local cultural club with Municipality support, organizes a feast dedicated to honey and its nutritional values. For the visitors there are many treats like honey and yogurt, different sweets cooked with honey, and additionally an exhibition of tsakonian textiles, thus siding the festivities.

Ορειά χωριά

Μέλανα - Melana

Τα Μέλανα είναι ένας τσακώνικος παραδοσιακός οικισμός, με 300 μόνιμους περίπου κατοίκους, χτισμένος στην πλαγιά του Πάρνωνα, σε υψόμετρο 200μ. Οι κάτοικοι μιλούν τα Τσακώνικα. Τσακώνικη είναι και η αρχιτεκτονική των κτισμάτων. Αποτελείται από δύο συνοικίες. Ανάμεσα στις δύο γειτονιές είναι η εκκλησία της Παναγιάς, που πανηγυρίζει τον Δεκαπενταύγουστο.

Melana is a Tsakonian traditional village with approximately 300 permanent residents, established on the hillside of Parnonas at an altitude of 200m. The inhabitants here speak the tsakonian dialect. Also, the buildings architecture is tsakonian. It's consisted of two districts / neighborhoods among which stands the church of Virgin Mary, that celebrates on August 15th.

Σαρουκακαΐκα - Sapounakeika

Παραδοσιακός οικισμός της Κυνουρίας. Οι κάτοικοι των Σαρουνακαΐκων μιλούν την τσακώνικη διάλεκτο. Αξίζει να δείτε από κοντά την πέτρινη βρύση του Δικαίου με τα μεγάλα πλατάνια, που απλόχερα προσφέρουν τον ίσκιο τους στους επιοκέπτες.

A traditional village of Kynouria. The inhabitants of Sapounakeika speak the Tsakonian dialect. It's worth visiting the stone spring of Dikaiou, with its tall planes that provide generously their shade to visitors.

Πραγματευτής - Pragmateyti

Παραδοσιακός οικισμός, με πέτρινα, κατάλευκα, παραδοσιακά σπίτια και καθαρά δρομάκια υποσώτικου χαρακτήρα. Οι μόνιμοι κάτοικοι του χωριού, το καλοκαίρι, ασχολούνται με τον τουρισμό και, το χειμώνα, με γεωργικές εργασίες

A traditional village, with stone, whitewashed traditional houses and clean small paths with an island tone. During summer, the permanent residents of this village get occupied with tourism and in the winter with agricultural work.

Παλαιοχώρι - Palaioxori

Παραδοσιακός οικισμός με αρχαιότατη ιστορία, σε υψόμετρο 850μ. Το φυσικό περιβάλλον είναι πλούσιο σε ρεματίες, έλατα και κέδρους, πηγές, τρεχούμενα νερά, επισκέψιμα σπήλαια και σπηλαιοθάραθρα (Τρίστομο, Αληκούση, Πρόπαντες).

A traditional village, with a long ancient history, built at an altitude of 850m. The natural environment is rich in streams, firs and cedar trees, natural springs, running waters, as well as many caverns and underground caves you can visit (Tristomo, Alicousi, Propantes).

Τσιτάλια - Tsitalia

Τα Τσιτάλια, μέσα στο πράσινο, φημίζονται για το άριστο κλίμα τους. Η μοναδική θέα -από τον προφήτη Ηλία- προς τα νησιά του Αργοσαρωνικού και την Ακροναυπλία, όπως και οι νόστιμοι τοπικοί μεζέδες στις ταβέρνες του χωριού, σε αποζημιώσουν.

Tsitalia, surrounded by green space, is famous for its excellent climate. The unique view of Argosaronic islands and Acronauplia – from Prophet Elias spot – as well as the delicious local dishes at the village taverns, will compensate you for your effort.

Villages

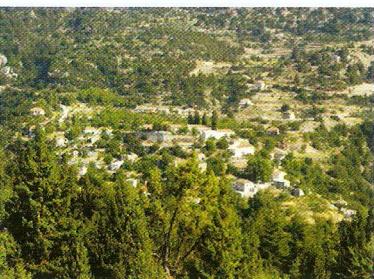
Agiοs Basίdis - Ag. vasilis

Στο κέντρο του χωριού υπάρχει γραφική πλατεία με πλατάνια και μαρμάρινη Βρύση με τρεχούμενα νερά από περίτεχνες, πετρόκτιστες κρήνες. Δίπλα έχει ανεγερθεί μνημείο των πεσόντων κατά τη διάρκεια της Κατοχής και του εμφυλίου πολέμου. Κατά τη διάρκεια εκκαθαριστικών επιχειρήσεων, σε αντίοινα, το χωριό κάπηκε από τους Γερμανούς.

In the village center there is a picturesque square with plane trees and a marble spring with running waters, decorated with artful stone fountains. Next to it, there is a monument erected to the heroes of Axis occupation and the civil war. During cleansing operations, in retaliation the village was burned down by the Germans.

Πλατανάκι - Platanaki

Μικρό χωριό, που βρίσκεται σε υψόμετρο 980μ. μέσα σε ελατόδασος. Η περιοχή κατοικείται από την αρχαιότητα. Ονομάζοταν Γλυπτία και κατοικούνταν από Αχαιούς. Το χωριό έχει 210 περίπου κατοίκους, οι οποίοι κατά τους χειμερινούς μήνες μετοικούν στο χωριό Βλαχιώτη Λακωνίας.

A small village, located at an altitude of 900m in a pine forest. The area has been populated since the ancient times, when it was called Glyptia and was inhabited by Achaeans. The village has approximately 210 residents, who resettle to the village Vlachioti of Laconia for the winter.

Πελετά - Peleta

Τα Πελετά είναι το κεφαλοχώρι της περιοχής, με λιθόκτιστα παραδοσιακά σπίτια. Λόγω της γεωγραφικής θέσης τους, είχαν συγκεντρώσει παλιότερα την εμπορική κίνηση της γύρω περιοχής. Σήμερα, αναπτύσσεται έντονη οικοδομική δραστηριότητα. Κυρίως επισκευάζονται-αναπλαιώνονται οι πέτρινες παραδοσιακές κατοικίες.

Peleta is the main village of the region, with traditional stone built houses. Due to its geographical position, in the past it had gathered the commercial activity of the surrounding area. Nowadays, there is a growing constructing activity in the village, mainly with projects of repairing and restoring the traditional mansions.

Βασκίνα - Vaskina

Η Βασκίνα έχει δύο οικισμούς, την Άνω και την Κάτω Βασκίνα. Είναι τυπικό τσακώνικο χωρίο και ο πληθυσμός ασχολείται με την κτηνοτροφία. Αγναντεύει απρόσκοπτα τον κάμπο του Λεωνιδίου. Το καλοκαίρι, το χωριό γεμίζει από ξενιτεμένους και επισκέπτες. Στις 19 και 20 Ιουλίου γίνεται το μεγάλο πανηγύρι του προφήτη Ηλία.

Vaskina is consisted of 2 neighborhoods, the Ano and Kato Vaskina. It's a typical characteristic Tsakonian village and its population is mostly occupied in stock raising. It gazes seamlessly the Leonidio valley. During summer months, the village is flooded with visitors and emigrants. On 19 and 20 of August, the great feast of Prophet Elias takes place.

Μαρί - Mari

Το χωριό διατηρεί το όνομα του αρχαίου οικισμού που ήταν χτισμένος στο λόφο Καστέλια.

Η περιοχή κατοικείται από τον 3ο-4ο αιώνα π.Χ. Κατά τους χειμερινούς μήνες, οι περισσότεροι κατοικούν στη Λακωνία. Το χωριό φημίζεται για το άφθονο πράσινο και τα πολλά νερά του.

The village maintains the name of the ancient town, that was built on Kastelia hill. The region is inhabited since the 3rd – 4th cent. A.D. During winter, most of the residents resettle to Laconia. This village is well known for its green space and many running waters.

2012 ©: ad4free.gr

Δημαρχείο (Λεωνίδιο)
Αντιδημαρχείο Δ.Ε Τυρού
Αντιδημαρχείο Δ.Ε. Κοσμά¹
Κέντρο Υγείας Λεωνίδιου
Περιφερειακό Ιατρείο Τυρού
Αγροτικό Ιατρείο Κοσμά²
Αστυνομικό τμήμα Λεωνίδιου
Πυροσβεστική Υπηρεσία
Λιμενικό Σώμα Λεωνίδιο

(+30) 2757 3 60200
(+30) 2757 0 41405
(+30) 2757 0 31417
(+30) 2757 0 22950-1
(+30) 2757 0 41212
(+30) 2757 0 31416
(+30) 2757 0 22222
(+30) 2757 0 22876
(+30) 2757 0 22387

City Hall (Leonidio)
Lokal hall Tyros
Lokal hall Kosmas
Center for Health Leonidio
Tyros Regional Medical Center
Regional Medical Center Kosmas
Police department Leonidio
Fire Department
Coast Guard Leonidio

Απαγορεύεται αυστηρά η αναπαραγωγή και αναδημοσίευση με οποιονδήποτε τρόπο και μέσο του συνόλου ή μέρους της έκδοσης και των περιεχομένων, κειμένων ή φωτογραφικού υλικού (νόμος 2121/93). Τα κείμενα αυτού του εντύπου προέρχονται από τις ιστοσελίδες των πρώτων Δήμων, και της ιστοσελίδας της Τουριστικής Επιτροπής Νότιας Κυνουρίας. Το φωτογραφικό υλικό ανήκει στους δημιουργούς του.

Επιμέλεια, σχεδιασμός εντύπου, εκτύπωση: goodprint.gr